EEN INSTRUCTIE

VOOR EEN

INLANDSCH HOOFD UIT DEN ENGELSCHEN TIJD.

Het is van algemeene bekendheid, dat Raffles de magt der inlandsche hoofden heeft beperkt, en dat hij, daarover aangevallen, dit in het algemeen heeft erkend; zonder evenwel toe te geven, dat al wat dienaangaande tegen hem was aangevoerd, waarheid behelsde. Die beperking van de magt der inlandsche hoofden is een thema geworden, waarop allerlei variatiën worden gemaakt. Het is ongetwijfeld van groot belang om de waarheid naauwkeurig te leeren kennen. Wel is waar zijn de algemeene beginselen, door Raffles omtrent de inlandsche Hoofden gehuldigd, voor een groot gedeelte neêrgelegd in zijne algemeene verordeningen omtrent het regtswezen en het landelijk stelsel, maar die algemeene beginselen worden in de praktijk dikwerf zóó gewijzigd, dat zij een geheel andere gedaante krijgen door de uitwerking. Uit dit oogpunt beschouwd, zal het nuttig zijn hier op te nemen een instructie voor een inlandsch Hoofd uit den Engelschen tijd, zoo als zij gevonden wordt in een handschrift van het Instituut, dat onder het opschrift van *Talen* allerlei stukken uit den Engelschen tijd bevat. De bedoelde instructie is van den volgenden inhoud:

ORDERS EN INSTRUCTIËN VOOR DEN BEPATTY [1] VAN HET DISTRICT BLORA.

Art. 1. Ingevolge Eene Gouvernementsorder zal er geen Regent voor het district van Blora benoemd worden.

---

[1] De Bepatty is niet de Boepati, maar de Pepatih of Patih, gewoon-

Art. 2. Den Bepatty als het Eerste Hoofd van dit District, is in allen deele ondergeschikt aan den Resident van Rembang, wiens orders hij zal hebben na te komen. Even en in diervoegen alsof dezelve van Zijne Excellentie den Lieutenant Gouverneur of den Civil Commissioner zelve gegeeven waaren.

Art. 3. Den Gemelde Bepatty word gevolgelijk beschouwd te zijn Een Ambtenaar van het Britsche Gouvernement en de Honorable Oost-Indische Compagnie, weshalven hij den Eed van Getrouw en Gehoorzaamheid Plegtig zal afleggen in handen van den Resident.

Art. 4. Hij mag het zegul voeren, waarop in Javaansche Letters geschreeven moet staan *Bepatty van Blora.* — Welk zegel hij alleen maar mag gebruiken tot dienst en officieele zaken.

Art. 5. De Pligten van hem, als Hoofd van het District aan hem toevertrouwd, zullen zijn de belangens van het Gouvernement gade te slaan.

Art. 6. Hij zal in het bijzonder zijne attentie hebben te vestigen op het vermenigvuldigen der cultures, benodigd tot het onderhoud van den Gemeenen Javaan, en wel in het bijzonder die der Rijstvelden. — Hij zal zoo veel mogelijk den Javaan de gelegendheid aanbieden, en hem adsisteeren tot het vermeerderen der sawa velden.

Art. 7. Hij zal insgelijks tragten voor te staan en behulpzaam te zijn, in de voorteeling van het Rundvee, Karbouwen, Schapen, Paarden, etc. Verders wat mogelijk is toe te brengen aan den welvaard van zijne onderdanen en den Interest van het Gouvernement, hetwelk hij de Eer heeft te dienen.

Art. 8. Vooral zal hij hebben te zorgen, voor de Goede Harmonie, zo wel tusschen den Javaan en Javaan, als tusschen de overige differente Natien.

Art. 9. Hij zal het op en toezicht houden over de onder-

lijk Pattie geschreven, d. i. de vezier van den Regent. De ware spelling blijkt uit de bij deze instructie gevoegde Javaansche vertaling.

scheidene Hoofden der districten, Dessa's en Campongs, alsmede over de uitvoeringe van de pligten van den Djaxsa, mitsgaders over den opper en onder Priesters.

Art. 10. Hij zal hebben toetezien en te waken, dat de Godsdienst, de Zeden en Gewoonten der Mahomedaanen geen inbreuk lijden, en hebben te protecteeren de Priesters in de uitvoeringe hunner pligten.

Art. 11. Hij zal hebben voor te staan het voltrekken van Huwelijken in de Tempels en zo veel mogelijk tegen te gaan het ontbinden van Huwelijken, opdat de populatie moge toenemen.

Art. 12. Bij sterfgevallen zullen de Nalatenschappen behoorlijk geinventariseerd worden, en Eene Copij daar van aan den Resident toegezonden worden, die Hem dan de Instructie volgens de Mahomedaansche Wett zal laten toekoomen, opdat de belanghebbende volgens Hunne Wetten het geregtelijke aandeel bekoomen.

Art. 13. Hij zal hebben te institueeren de nodige School Huizen voor de Javaansche Jeugd en met den Pangoeloe daarover Raad pleegen opdat dezelve tegelijk in de Zeeden, gewoonten, wetten en Godsdienst geïnstrueerd worden, en deeze nuttige inrigtinge zal hij tragten in alle Hoofd Negorijen in werking te brengen.

Art. 14. Geene Hoofden van Dessa's of Campongs mogen door Hem Bepatty worden afgezet en diegeene dewelke hij mogt bevinden Negligent te zijn, zal hij Rapport van doen aan den Resident meldende de Reedenen.

Art. 15. Bij aanstellinge van Een Mantrie, Demang of ander Hoofd moge geene betalinge onder de naame van Wang-Boktie [1] genomen worden, veel minder eenige presenten van Producten of Hoornvee.

---

2 *Wang Boktie*, beter *wang bĕkti*, d. i. huldigings-geld. Het wordt gegeven als *hormat* (aldus wordt het in sommige streken zelfs genoemd) bij de aanvaarding van een betrekking aan dengeen die benoemd heeft.

Art. 16. Den Bepatty zal geen nieuwe Belastinge maken, en diegeene dewelke hij vermeend nuttig te zijn zo voor het Gouvernement, als voor Zijne onderdaanen zal hij daar van alvoorens een Plan overleggen aan den Resident voor verdere approbatie.

Art. 17. Het word aan Hem Bepatty Ernstig aanbevoolen, dat hij zal hebben te adsisteeren en te Protecteeren de Pachters dewelke met het Gouvernement Contracten hebben aangegaan, opdat dezelve in staat blijven behoorlijk aan het Gouvernement op de bepaalde tijden de Revenuen daarvan af te leggen.

Art. 18. Hij zal hebben adsistentie te verleenen tegens den verboden Handel als Amphioen en verdere contrabanden, het welk alleen aan de Pachters vergund is, volgens hun gemaakt contract.

Art. 19. Aan den Bepatty's is volgens Organisatie Lijst toegestaan zo voor hunne statie als Huiselijke diensten 43 man. — daar nu Echter het district van Blora geen Regent tot Opperhoofd heeft, en hij Bepatty dikwerff in de gelegendheid gesteld zal worden, om persoonen tot het overbrengen van Rapporten als andere diensten, zo word dit getal met 27 man vermeerderd, en dus in zijn geheel 70 man ten zijnen dienste heeft.

Art. 20. De manschappen dewelke aan den voormaligen Regent en Dalam geattacheerd waren, zullen afgedankt worden, Echter met dien verstande, dat aan hun Rijstvelden zullen gegeeven worden, — om dezelve te cultiveeren, waarvoor zij twee vijfde zullen genieten, Een vijfde voor de Hoofden, en de overblijvende twee vijfde gedeelte aan het Gouvernement komt te vallen.

Art. 21. Zoodra de Pady gesneeden, en behoorlijk ingebragt is, zal hij aan zijne onderdanen (en wel zonder Eenige Belooninge te neemen) Permitteeren dat de Gemelde Velden geëmployeerd worden, tot zulke voortbrengzelen als vereijscht worden, tot de consumptie van den Javaan, als ook voor zijne Koebeesten, Paarden, Schapen, Karbouwen etc. etc.

Art. 22. Ook zal hy Bepatty in het Byzonder hebben te letten, dat er geene Jaty Houtwerken in de Bosschen gekapt worden dan op eene speciaale authorisatie van den Inspecteur Generaal den Heer Hopkins, dewelke daartoe de Boschgangers of andere persoonen zal qualificeeren.

Art. 23. Ofschoon het doen van Voorschotten op het Gewas aan een iegelijk verboden is, en wel bij plackaat van den 14en Julij 1808, zo zijn Echter de Regenten of Hoofden van districten daar van uitgezonderd dezelve zullen hebben te zorgen, dat de Rijst velden ten behoorlijke tijd bezaaijd en beplant worden, en dat de Gemeene Man, bij gebrek van de nodige gereedschappen, Buffels en Zaadpady door hem voorzien worden, dog wel in het oog houdende, dat geenzints eene overdrevene restitutie of dedommagement plaatze grijpt.

Art. 24. Daar de publieque Nagt gezelschappen als met het Houden van Tandakken, voor ieder nadenkend Javaan, beschouwd zal worden nadeelig te zijn, en in het bijzonder een slecht voorbeeld geeft aan de Jeugd, zo zal hij Bepatty, alleen Een klein getal Tandaks vrouwen aan den Resident voordragen die hun dan voorzien zal van een Permissie Brief door hem Resident onderteekend, welke Permissie Brief in kragt blijft van Primo Januarij tot ult°. december, en dus voor een volgend Jaar vernieuwd moet worden.

Art. 25. Het zal alleen aan de Gepermitteerde Amphioen Kitten vrijstaan amphioen te mogen verkoopen, welke kitten een Uithang Bord voor hun Huys zullen hangen, waarop geschreven zal staan *Amphioen Kit N°.* .. en den Bewoonder van zodanig eene kit zal voorzien zijn van een Permissie Brief van den Resident, zullende alleen tot 's avonds agt uuren mogen verkopen, — wijders alle amphioen die buiten deze gepermitteerde kitten ofte in andere ongepermitteerde Huizen of op 's Heeren wegen zal gekogt zijn, zal geconsidereerd worden gefraudeerd te zijn.

Art. 26. Hij Bepatty zal hebben te zorgen dat op alle Hoofd Negorijen, Dessa's, Campongs goede nagtwagten gehouden wor-

den hebbende een Mantrie aan 't Hoofd dewelke verantwoordelijk zullen zijn voor alle gepleegde desorders.

Art. 27. Eijndelijk word de Goede zorge over zijne onderhebbende volkeren, aan Hem Bepatty ernstig aanbevolen, dat hij voor den welvaard van hun zal waken, hun in allen deelen behulpzaam zijn, hun met de Beste voorbeelden voorgaan, en overigens alles aan te wenden wat Een Goed Hoofd behoord en verschuldigd is te doen.

Gegeeven te Blora den 24ste Maart 1813.

J. D. HARTILIEFF.

Resident.